

Dosarul nr. 1ra-1722/22
1-19016778-01-1ra-23122022

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

20 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit în componența:

președinte

judecători

TOMA Nadejda

CATAN Liliana

GUZUN Ion

BOICO Victor

PLĂMĂDEALĂ Ghenadie

a judecat, fără participarea părților, recursul ordinar declarat, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 18 octombrie 2022, de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Valentina Gavdiuc în cauza penală a lui

Cotai Eujeniu XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat în satul XXXXX r. XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 30.01.2019 – 13.01.2021;

Instanța de apel: 23.04.2021 – 18.10.2022;

Instanța de recurs: 23.12.2022 – 20.02.2023.

Asupra recursului menționat, Colegiul Penal lărgit,

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca sediul Florești din 13.01.2021, Cotai Eujeniu, a fost achitat de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 287 alin. (3) Cod penal pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Acțiunea civilă a fost respinsă.

2. Instanța de fond a constatat că, Cotai Eujeniu la 25 iulie 2018, în jurul orei 21:30, aflându-se în loc public și anume în apropierea bazinului acvatic amplasat în s. XXXXX, r. XXXXX, fiind în stare de ebrietate alcoolică, observându-l pe Constantinică Nicolae, care se afla în apropiere, sub pretextul că ultimul nu-i permitea să pescuiască ilegal la bazinul acvatic, intenționat, încălcând grosolan ordinea publică, printr-o obraznicie deosebită, fără nici un motiv, l-a numit pe ultimul cu cuvinte injurioase, l-a amenințat cu aplicarea violenței și cu o armă de vânătoare de model neidentificat de către organul de urmărire penală, a efectuat o împușcătură în direcția acestuia. Fiind speriat, Constantinică Nicolae a plecat spre gospodăria sa, însă, Cotai Eugeiu, continuându-și acțiunile sale criminale, l-a urmărit și continuând să-l înjure și să-l

amenințe cu aplicarea violenței, din aceeași armă de foc, a mai efectuat o împușcătură în direcția pătimitului

Acțiunile inculpatului au fost încadrate de procuror în baza art. 287 alin. (3) Cod penal – *huliganismul agravat, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de amenințarea cu aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obraznicie deosebită, săvârșite cu aplicarea armei.*

3. Nefiind de acord cu sentința apel au declarat:

3.1 *Procurorul Revencu Vasile*, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei de către instanța de apel potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Cotai Eujeniu sa fie recunoscut vinovat și condamnat în baza de art. 287 alin. 3) Cod penal la 4 ani închisoare, a cărei executare să fie suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 4 ani.

Acțiunea civilă să fie admisă și să fie dispusă încasarea din contul lui Cotai Eujeniu în beneficiul statului 2100 lei cu titlu de cheltuieli judiciare.

În susținerea apelului titularul a invocat că:

- instanța a dat o apreciere tendențioasă și complet eronată declarațiilor părții vătămate, a martorilor și mijloacelor materiale de probă sub aspectul că nu a fost stabilită sub nici o formă vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, motivând că acuzarea și-a întemeiat poziția de învinuire în temeiul probelor indirecte, concluzii care au fost expuse unilateral asupra stării de fapt și nevinovăției inculpatului și care a determinat pronunțarea unei sentințe ilegale de achitare;

- instanța de judecată nu a ținut cont de faptul că, în ședința de judecată partea vătămată a declarat și indicat în mod direct că anume inculpatul Cotai Eujeniu este persoana care l-a amenințat cu aplicarea violenței, la numit cu cuvinte injurioase și după ce la telefonat pe primarul Potborschi Oleg i-a transmis telefonul său mobil lui Cotai Eujeniu și ultimul a discutat cu primarul prin telefon, după care tot Cotai Eujeniu a efectuat câteva împușcături din arma de foc în direcția sa. Mai mult ca atât, a menționat că a mai depistat și unele părți componente ale cartușului pe care le-a transmis organului de urmărire penală iar ulterior l-a recunoscut pe Cotai Eujeniu și după fotografie, fapt care nu a fost luat în considerație de către instanța de judecată;

- din declarațiile martorului Potborschi Oleg la fel se constată că el a discutat cu inculpatul prin telefon și ultimul l-a insultat în mod obraznic numindu-l cu cuvinte injurioase;

- din declarațiile martorilor Constantinică Viorica și Dedov Victoria cu certitudine se constată că au fost efectuate câteva împușcături din arma de foc și

tot atunci l-au observat pe partea vătămată Constantinică Nicolae care era speriat și le-a cerut să apeleze prin telefon la organele de drept;

- la cauza penală (f.d. 119-120) este anexat procesul-verbal de recunoaștere a obiectului din 11.09.2018, prin care partea vătămată Constantinică Nicolae a recunoscut calul ce aparține cet. Cotai Eujeniu, care la data de 25.07.2018 a fost la bazinul acvatic, amplasat în s. XXXXX r. XXXXX, însă din motive neclare instanța a neglijat și proba respectivă motivând că în localitățile de tip rural, majoritatea locuitorilor dețin căruță și cal și deținerea unor astfel de obiecte și animale nu determină incriminarea unei infracțiuni,

- pe lângă declarațiile părții vătămate Constantinică Nicolae, prin ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 30.07.2018, de la partea vătămată a fost ridicat un container, care a fost aruncat în urma efectuării împușcăturii din arma de foc în direcția sa. Conform raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/2-R-832 din 12.09.2018, obiectul asemănător cu un container din masă plastică, prezentat la examinare, nu se referă la categoria munițiilor letale, este parte componentă (bură-container) a cartușului de vânătoare calibrul 16, cu lovitură centrală, care este confecționat industrial, care servește ca container pentru încărcătura de alice, mitralii, bură între încărcătura de pulbere și este destinat pentru trageri în stare asamblată din armă de vânătoare cu țeava lisă calibrul 16. în urma efectuării împușcăturii din armă de vânătoare, containerul se deplasează după snopul de alice până la o distanță de 30-40 m.;

- deși după săvârșirea infracțiunii Cotai Eujeniu a ascuns sau a nimicit arma cu care a săvârșit infracțiunea, în urma efectuării percheziției la prisacă ce aparține cet. Cotai Eujeniu, situată în s. XXXXX r. XXXXX, a fost depistat și ridicat un tub de cartuș de vânătoare calibrul 16 și conform aceluiași raport de expertiză balistică acest tub de cartuș este parte componentă a cartușului de vânătoare calibrul 16, cu lovitură centrală, care este confecționat industrial la întreprinderea „Тулский патронный завод” or. Tuia, F. Rusă, din 1988 și este destinat pentru efectuarea de trageri în stare asamblată din armele de vânătoare cu lovitură centrală, cu țeava lisă, calibrul 16. în afară de tuburi de cartuș a fost depistat și ridicat un cartuș de același calibru 16 care s-a stabilit că este un cartuș de vânătoare calibrul 16, cu lovitură centrală, încărcat cu glonte (de tip „BRENNEKE”), confecționat industrial la întreprinderea „TAXO” or. Herson R. Ukraina, este destinat pentru efectuarea de trageri din arme de vânătoare cu lovitură centrală cu țeava lisă, calibrul 16;

- nu este clară poziția instanței de judecată prin motivarea că depistarea unui cartuș la inculpat nicidecum nu prezintă dovada deținerii armei care se invocă de acuzare că ar fi fost folosită la comiterea infracțiunii, or din declarațiile martorului Sicolischi Vitalie, se constată că Cotai Eujeniu deține o armă de

vânătoare. A menționat faptul dat, deoarece anterior Cotai E. la prisacă a venit cu arma dată, însă modelul nu-l cunoaște și de unde are arma de asemenea nu cunoaște. Referitor la tubul de cartuș depistat la prisacă, el nu cunoaște de unde este, posibil să fi rămas de la Eujeniu, deoarece el personal careva arme nu are și nici cartușe. În acea seară era noroi, deoarece ploua. Roțile de la căruță erau din anvelope de la automobil. Arma deținută de către Eujeniu este formată din două țevi și după cum î-și amintește erau poziționate vertical;

- martorul Florea Andrei Petru a declarat că la 25.07.2018, în jurul orei 2230, Cotai Eujeniu a venit la Gheorghe Știrbu acasă. Era cu o trăsură la care era înhamat un cal de culoare sură deschisă. Deoarece în acea zi consumase băuturi alcoolice și se afla în stare de ebrietate, nu a acordat atenția la forma trăsorii și de ce culoare este. Ține minte doar că roțile erau de automobil, mai bine zis anvelopele. Astfel împreună cu Eugen, cu care mai erau trei tineri necunoscuți lui și cu Gheorghe au mai servit băuturi alcoolice. După ce a servit, a urcat în coșul trăsorii și s-au pornit spre fosta prisacă a s. XXXXX, r. XXXXX. În momentul când a urcat în trăsură s-a lovit la mână și privind mai atent la obiectul de care s-a lovit, a observat o armă de vânătoare cu două țevi. După cum î-și aduce aminte țevile erau orizontale. Atunci s-a gândit că este arma lui Eugen, din care cauză nu i-a acordat atenție și nu cunoaște modelul. Ajungând la prisacă el a coborât din trăsură și a rămas cu un alt paznic pe nume Vitalie, care muncea în acel loc de mai mult timp. Eugen i-a comunicat că a doua zi va veni și se vor înțelege referitor la munca ce urma să o presteze, după care împreună cu cei trei tineri a plecat;

- analizând declarațiile lui Cotai Eujeniu instanța de judecată a dat o apreciere greșită și unilaterală acestora din motivul că, nici în cadrul urmăririi penale și nici în ședința de judecată nu au fost aduse careva dovezi care ar confirma faptul că el nu a fost prezent la locul săvârșirii infracțiunii, aceasta fiind o poziție de apărare a inculpatului. Chiar dacă inculpatul s-ar mai fi aflat în compania altor persoane, atât în cadrul urmăririi penale cât a certării judecătorești cu certitudine s-a constatat că acesta la 25 iulie 2018, în jurul orei 2130, s-a aflat în loc public și anume în apropierea bazinului acvatic amplasat în s. XXXXX r. XXXXX, unde, a săvârșit infracțiunea de huliganism agravat în privința lui Constantinică Nicolae;

- instanța de judecată nu a ținut cont de caracterul social periculos al faptei comise, de consecințele care au survenit sau puteau surveni dacă partea vătămată primea careva vătămări corporale cauzate din arma de foc și în cele din urmă de faptul că infracțiunea a fost săvârșită cu intenție, într-un loc public și a avut consecințe negative asupra părții vătămate deoarece a fost pusă în pericol sănătatea sau viața acesteia, a fost încălcată liniștea și ordinea publică. Este de subliniat și faptul că la delimitarea faptei incriminate inculpatului nu s-a ținut cont

de totalitatea circumstanțelor cauzei, în special nu a fost luată în considerație metoda și mijloacele săvârșirii infracțiunii, caracterul și modalitatea săvârșirii acesteia, cauzele continuării și încetării acțiunilor infracționale, precum și conduita infractorului atât până la comiterea infracțiunii, cât și după consumarea ei.

- consider că, prin achitarea lui Cotai Eujeniu nu a fost atins scopul legii penale care apără, împotriva infracțiunilor, persoana, drepturile și libertățile acesteia, orânduirea constituțională, precum și întreaga ordine de drept. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților cât și a altor persoane. Prin tragerea la răspundere penală a lui Cotai Eujeniu, urmează a fi exercitată o influență pozitivă asupra altor indivizi care vor fi determinați astfel să nu săvârșescă infracțiuni, știind cu certitudine că pedeapsa este inevitabilă.

3.2 *Partea vătămată Constantinică Nicolae* prin care a solicitat, ca Cotai Eujeniu să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii incriminate și să-i fie aplicată o pedeapsă conform legii, concomitent să-i fie recuperat prejudiciul material și moral în măsura quantumului indicat în acțiunea civilă înaintată în cadrul procesului penal.

În motivare a indicat argumente similare cu apelul procurorului, completându-le cu afirmațiile că:

- în ședința de judecata vinovăția lui Cotai Eujeniu în comiterea infracțiunii incriminate a fost dovedită integral prin probele administrate în cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești, instanța de judecata însă, în mod eronat a neglijat valoarea probantă a probelor administrate și la emiterea sentinței s-a lăsat dusa în eroare de declarațiile inculpatului, care nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, motiv explicat prin faptul că declarațiile sale poartă un caracter de apărare, fiind urmărit scopul de eschivare de la răspunderea penală;

- la emiterea sentinței, instanța a apreciat declarațiile părții vătămate și martorilor în mod unilateral, fără a le da o apreciere justă și fără a le analiza în mod obiectiv;

- precizează că la 25.07.2018, a fost amenințat cu aplicarea violentei și înjurat de către Cotai Eujeniu, care mai apoi a efectuat două împușcături în direcția sa și de la prima împușcătura și a doua au trecut aproximativ 5 min.

4. Potrivit deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 18 octombrie 2022, apelul a fost respins, ca nefondat.

4.1. În partea descriptivă a deciziei instanța de apel a admis demersul părții acuzării privind reluarea cercetării judecătorești potrivit modului stabilit pentru prima instanță, dispunând audierea nemijlocită în ședința instanței de apel a părții

vătămate Constantinică Nicolae, a martorilor Sicovschi Vitalie, Constantinică Viorica, Dedov Victoria, Potborschi Oleg, audierea inculpatului, fiind date citirii și declarațiile acestora din instanța de fond și prezentarea probelor scrise care părțile le-au considerat pertinente, concludente și utile pentru justa soluționare a cauzei și anume: proces-verbal de consemnare a plângerii verbale a lui Constantinică Nicolae din data de 25.07.2018 (Vol.I, f.d.15); raport din data de 25.07.2018 de la unitatea de gardă IP Florești, (Vol.I, f.d.16); proces-verbal de cercetare la fața locului din data de 26.07.2018 cu fototabel (Vol.I, f.d.18-21); cerere din data de 25.07.2018 de la partea vătămată Constantinică Nicolae (Vol.I, f.d.22); ordonanță de ridicare din data de 30.07.2018, a fost ridicat un container (Vol.I, f.d.30); proces-verbal de recunoaștere din data de 30.07.2018 (Vol.I, f.d.32); anexă la proces-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 30.07.2018 (Vol.I, f.d.33), proces-verbal de percheziție din data de 10.08.2018 (Vol.I, f.d.50-52); proces-verbal de examinare a obiectului din data de 10.08.2018, obiectul examinării îl constituie domiciliul lui Cotai Eujeniu (Vol.I, f.d.53); fototabel anexă la procesul-verbal de examinare a obiectului din 10.08.2018 (Vol.I, f.d.54); ordonanță de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală din 10.08.2018 (Vol.I, f.d.55); ordonanță de ridicare din data de 10.08.2018, ridicarea a avut loc la domiciliul lui Cotai Eujeniu (Vol.I, f.d.59); proces-verbal de ridicare din data de 10.08.2018, ridicarea a avut loc la domiciliul lui Cotai Eujeniu, a fost ridicată o căruță (Vol.I, f.d.60); proces-verbal de examinare a obiectului din data de 10.08.2018, obiectul examinării este o căruță (Vol.I, f.d.61); foto-tabel anexă la procesul-verbal de percheziție din data de 10.08.2018 (Vol.I, f.d.62); ordonanță de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală din data de 10.08.2018 (Vol.I, f.d.63); proces-verbal de percheziție din data de 10.08.2018 (Vol.I, f.d.72-73); proces-verbal de percheziție din data de 10.08.2018, percheziția a avut loc în gospodăria la cet. Muntean Alexandr (Vol.I, f.d.80-81); proces-verbal de audiere la urmărire penală a martorului Sicolischi Vitalie din data de 10.08.2018.(Vol.I, f.d.90-91); proces-verbal de confruntare dintre partea vătămată Constantinică Nicolae și bănuitul la acel moment Cotai Eujeniu din data de 15.08.2018 (Vol.I, f.d.102-103); ordonanță privind dispunerea expertizei balistice din data de 15.08.2018 (Vol.I, f.d.104); raport de expertiză judiciară 34/12/2-R-832 din 12.09.2018 cu planșa ilustrativă a cartușului (Vol.I, f.d.111-112); înștiințare despre efectuarea expertizei judiciare balistice din data de 21.08.2018 (Vol.I, f.d.113); proces-verbal de examinare a obiectului din data de 11.10.2018, a fost examinat cartușul (Vol.I, f.d.126); ordonanță de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală din data de 11.10.2018 (Vol.I, f.d.127); revindicare pe numele lui Cotai Eujeniu (Vol.I, f.d.143-144); sentința Judecătoriei Florești din data de 18.03.2014 în

privința lui Cotai Eujeniu învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art.179 alin. (1), art.287 alin. (2) Cod penal (Vol.I, f.d.146-148); declarațiile părții vătămate Constantinică Nicolae depuse în instanța judecată la data de 19.07.2019 (Vol.I, f.d.190-191); declarațiile martorului Constantinică Viorica depuse în instanța de judecată la data de 06.11.2019 (Vol.I, f.d.194-196); declarațiile martorului Dedov Victoria depuse în instanța de fond la data de 06.11.2019 (Vol.I, f.d.198);raport de expertiză 34/12/2-R-826 din 09.01.2019 (Vol.I, f.d.201-203);declarațiile martorului Potborschi Oleg depuse în instanța de fond la data de 18.11.2019 (Vol.I, f.d.206, 208); declarațiile martorului depuse în instanța de fond la data de 26.11.2019 (Vol.I, f.d.213).

Analizând ansamblul probelor prezentate și menționate supra, instanța de apel a considerat, că instanța de fond dispunând achitarea lui Cotai Eujeniu de sub învinuirea formulată pe art. 287 alin. (3) Cod penal pe motivul, că fapta nu a fost săvârșită de inculpat, a adoptat o hotărâre legală și temeinică bazată pe întreg ansamblul probant care cert dovedește nevinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

Instanța de apel a conchis că, învinuirea adusă inculpatului este în contradicție cu declarațiile tuturor părților și materialelor cauzei, fiind bazată pe presupuneri, care nu au fost confirmate prin nici o probă pertinentă cercetată în ședințele instanței de fond și apel deoarece:

- potrivit ordonanței de începere a urmăririi penale se invocă faptul, că persoane necunoscute la 25.07.2018 l-au numit cu cuvinte necenzurate, apoi au efectuat două împușcături în adresa lui Constantinică Nicolae. Aceste circumstanțe sânt expuse și în procesul-verbal de înregistrare a plângerii verbale din 25.07.2018 a lui Constantinică Nicolae, unde se indică, că persoane necunoscute la 25.07.2018 l-au numit cu cuvinte necenzurate, apoi au efectuat două împușcături în adresa lui;

- potrivit procesului-verbal cu privire la cercetarea la fața locului din 26.07.2018, s-a efectuat cercetarea iazului amplasat în satul Văscăuți raionul Florești, pe timp de noapte, la fața locului obiecte nu au fost ridicate. S-a observat urme de potcoavă;

- potrivit procesului-verbal de audiere a părții vătămate din 25.07.2018, ultimul a declarat că la data de 25.07.2018 a plecat la bazinul acvatic al localității, unde a observat patru tineri și o trăsură pe care a văzut-o anterior;

- partea vătămată face referire la un grup de persoane, pe care acuzarea nu i-a identificat. La fel s-a invocat de partea vătămată, că au fost trase careva împușcături, cu toate acestea potrivit procesului-verbal cu privire la cercetarea la fața locului din 26.07.2018 nu au fost ridicate s-au depistate cartușe;

- partea vătămată în declarații sale date în instanța de fond, susținute în instanța de apel, nu cunoaște și nu a văzut din ce armă a fost efectuată împușcătura, deoarece afară deja era întuneric și el nu a privit în direcția persoanei care a efectuat împușcăturile;

- după efectuarea măsurilor de investigații, partea vătămată a declarat, că la 27.07.2018 a decis să se deplaseze din nou la iaz și să refacă traseul pe care s-a deplasat, cu scopul de a găsi careva obiecte asemănătoare cu tubul de cartuș. Astfel, deoarece cunoștea locul aproximativ de unde s-a efectuat a doua împușcătură și deplasându-se prin grădina gospodăriei sale, a depistat jos la pământ un container de la cartuș. Și-a dat seama, că acest container este parte componentă a cartușului care a fost folosit la efectuarea celei de-a doua împușcături, apoi s-a deplasat spre iaz, însă alte obiecte nu a găsit. Locul de unde a avut loc prima împușcătură el nu-l cunoaște, deoarece nu a observat, din cauză că se deplasa cu spatele. Containerul se află la el și l-a predat binevoii organului de urmărire penală. Ar putea recunoaște persoana, care a efectuat împușcăturile și calul care în acea noaptea a fost la iaz;

- instanța de fond întemeiat și legal a apreciat critic declarațiile părții vătămate și acțiunile acestuia de cercetare a locului, deoarece acțiunile de urmărire penală urmau a fi efectuate către organul de urmărire penală și nici de cum de către victimă. Astfel se pune la îndoială veridicitatea acțiunilor procesuale, a obiectelor depistate și anexate la materialele cauzei;

- o altă probă expusă de către partea vătămată și partea acuzării în apelurile sale referitor la faptul, că la 30.07.2018, ora 09:35 a fost efectuată acțiunea procesuală de recunoaștere a persoanei după fotografiere, unde partea vătămată indică, că l-ar recunoaște pe inculpatul Cotai Eujeniu. Respectiva acțiune procesuală este absolut ilegală și contrară normelor procesuale prevăzute art.116 Cod de procedură penală.

Astfel, instanța de apel a reținut că recunoașterea a fost efectuată după fotografie, în situația când partea vătămată deja indicase la persoana bănuită în comiterea infracțiunii și astfel, nu este clar care a fost motivul imposibilității de prezentarea persoanei spre recunoaștere. Mai mult ca atât, în cadrul audierii părții vătămate, atât la urmărirea penală cât și în cadrul cercetării judecătorești, nu a fost comunicat de către acesta, care sunt semnele și particularitățile distinctive după care ar putea să recunoască inculpatul;

- o altă probă prezentată atât de partea acuzării cât și de partea vătămată, care ar demonstra după părerea acestora, vinovăția inculpatului în cele incriminate este și raportul de expertiză judiciară din 12.09.2018, unde au fost prezentate spre expertizare un obiect asemănător cu cartuș, ridicat în cadrul cercetării la fața locului, un obiect asemănător cu tub de cartuș, ridicat în cadrul

cercetării la fața locului, și un obiect asemănător un container din masă plastică, ridicat în cadrul cercetării la fața locului.

Astfel, potrivit concluziei "Un obiect asemănător cu tub de cartuș, prezentat la examinare, se referă la categoria munițiilor letale, este un cartuș de vânatoare calibrul 16, cu lovitură central, încărcat cu glonte (de tip „BRENNEKE”), confecționat industrial la întreprinderea „TAXO” or. Herson R.,Ukraina, este destinat pentru efectuarea de trageri din arme de vânatoare cu lovitură centrală cu țeavă lisă, calibrul 16. Un cartuș cal. 16, prezentat la examinare, este util pentru tragere. "

Prin urmare, depistarea unui cartuș la Cotai Eujeniu nicidecum nu prezintă dovada deținerii armei, care se invocă de acuzare precum, că ar fi fost folosită la comiterea infracțiunii, și care nu a fost stabilită de acuzare. S-a menționat faptul că acest cartuș este nefolosit;

- potrivit declarațiilor martorilor date atât în instanța de fond cât și în instanța de apel, nici unu din aceștia nu a putut indica, că anume Cotai Eujeniu s-a aflat la 25.07.2018 în grupul celor patru persoane invocate de partea vătămată;

- referitor la căruța și calul depistat la Cotai Eujeniu, pe care partea vătămată, în opinia acuzării le-ar fi recunoscut, instanța de apel a considerat, că instanța de fond corect a stabilit faptul că în localitate de tip rural, majoritatea locuitorilor dețin căruță și cal și deținerea unor astfel de obiecte și animale nu determină incriminarea unei infracțiuni.

Prin urmare, în raport cu considerentele relevante constatate, instanța de apel a ajuns la concluzia, că de către instanța de fond Cotai Eujeniu în baza art.287 alin.(3) Cod penal corect a fost achitat din motiv, că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Referitor la acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Constantinică Nicolae corect s-a menționat faptul că odată ce vina inculpatului nu a fost demonstrată acțiunea civilă urmează a fi respinsă și ea.

5. Procurorul Valentina Gavdiuc, declară recurs ordinar, prin care, invocând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și că motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii, solicită casarea deciziei, cu remiterea cauzei spre o nouă rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului indică aceleași motive ca și în apelul declarat, redate la pct. 3.1 din prezenta decizie.

Suplimentar invocă că în partea descriptivă a sentinței, instanța de fond a descris fapta criminală, considerată ca fiind dovedită, însă în partea dispozitivă a sentinței, dispune achitarea inculpatului Cotai Eugeniu din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat și nepronunțarea instanței de apel asupra tuturor

motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei, iar decizia urmează a fi casată cu rejudecarea din nou a cauzei în apel.

6. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul Penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul Penal lărgit atestă că instanțele de fond și de apel au comis următoarele erori de drept.

În primul rând, potrivit art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Conform art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

Potrivit art. 385 alin. (1) pct. 1) - 4) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile, dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea, dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.

Conform art. 101 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

Potrivit art. 394 alin. (3) pct. 1), 2) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă indicarea învinuirii pe baza căreia cauza în privința învinuitului a fost trimisă în judecată, descrierea circumstanțelor cauzei constatate de instanța de judecată și enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului, cu indicarea motivelor pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acușării.

Conform jurisprudenței naționale, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte.

În pofida acestor prescripții legale, instanța de fond în dispozitivul sentinței achită inculpatul pe motiv că fapta nu a fost comisă de către acesta, însă în descriptivul sentinței, contrar prevederilor art. 394 alin.(3) pct.1) Cod de procedură penală, descrie fapta ca fiind constatată potrivit prevederilor art. 394 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de fond nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete, în fapt și în drept, imputate inculpatului prin rechizitoriu, neindicând motivele pentru care a respins probele acuzării, în special cele menționate în rechizitoriu, repetate în apel și recursul ordinar.

Constatările neclare și divergente, care în mare măsură se axează pe acțiunile procesuale din cadrul urmăririi penale, nu corespund exigențelor prescrise în art. 101 Cod de procedură penală, privind evaluarea și aprecierea probelor administrate în cadrul cauzei penale. Ori, aprecierea completă și justă a probelor trebuie să se întemeieze pe o analiză minuțioasă a materialului probator și apoi pe o sinteză a evaluărilor făcute. Analiza probelor presupune examinarea fiecărui element probatoriu în parte, pentru a se înlătura tot ce nu are legătură cu cauza, tot ce este vag și nesigur. În cadrul operației de sinteză, probele sunt examinate în ansamblul lor, confirmându-se unele pe altele și ducând la o concluzie univocă, ce trebuie să fie reflectată în soluția dată cauzei, care urmează a fi motivată astfel încât raționamentele ce au stat la baza aprecierii probelor să poată fi supuse controlului judiciar.

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

În al doilea rând, conform art. 414 alin. (1) și (5) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Potrivit jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări. Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Nepronunțarea instanței de apel asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului apelului și, în acest caz, decizia urmează a fi casată, cu rejudecarea cauzei în apel, așa cum cere art. 435 Cod de procedură penală, întrucât o asemenea eroare judiciară nu poate fi corectată în instanța de recurs.

La caz, se menționează că, prima instanță a făcut o motivare contradictorie și nu a respectat prevederile art. 394 Cod de procedură penală privind întocmirea sentinței, iar această motivare a fost preluată și de către instanța de apel.

Fiind sesizată, instanța de apel a repetat întocmai erorile de drept admise de prima instanță și, la fel, a omis a se expune asupra chestiunilor importante justei soluționări a cauzei. Mai mult, hotărârea pronunțată în calea de atac, în cazul respingerii cererii se poate întemeia pe considerentele primei instanțe, dar nu luate integral, fără o sinteză și analiză proprie a instanței de control judiciar.

Colegiul penal lărgit statuează că hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

Prin urmare, motivarea insuficientă efectuată de instanța de apel, se apreciază ca un viciu de judecată care afectează hotărârea adoptată și reprezintă temei legal de a admite recursul procurorului și a casa total decizia atacată, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

În continuare, instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor legale transpuse în dispoziția art. 101 Cod de procedură penală, potrivit căreia fiecare probă administrată de părți trebuie să fie verificată și apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele

în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și că nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată.

În sensul celor constatate, Colegiul, reținând prevederile art. art. 100 alin. (4), 101 alin. (1)-(4) Cod de procedură penală, remarcă că, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă. Verificarea constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor. Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedurilor probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului penal. Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute. Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de Codul de procedură penală, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor. Într-o hotărâre este necesar nu numai de a enumera probele, dar și de a expune esența acestora și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

Astfel, instanța de recurs menționează că aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, cât și de părțile din proces, se finalizează prin soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Mai mult, justa apreciere contribuie la elucidarea adevărului și la echitatea procedurii desfășurate pentru toate părțile la proces. Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după relevanța, concludența și utilitatea acestora. De menționat că proba trebuie apreciată și după veridicitatea acesteia. Veridicitatea probelor poate fi caracterizată ca o corespundere a datei de fapt examinată de către instanță cu realitatea pe care aceasta o probează. Toate probele în ansamblu sunt apreciate din punct de vedere al coroborării lor, cu respectarea art. 101 Cod de procedură penală.

În plus, doar simpla enumerare a probelor, fără coroborarea lor, nu reprezintă efectuarea procesului de apreciere a probelor, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, iar hotărârea este bazată pe presupuneri, fără a se face o analiză multilaterală și coerentă a tuturor probelor, a legăturii dintre ele, neindicând motivele pentru care a respins probele acuzării, în special cele menționate în rechizitoriu, repetate în apel și recursul ordinar, ori o apreciere selectivă a probelor, după cum a și efectuat instanța de fond și apel, nu se egalează cu rezolvarea fondului.

Colegiul menționează că este sumară și vagă concluzia instanței de apel precum că: *„învinuirea adusă inculpatului este în contradicție cu declarațiile tuturor părților și materialelor cauzei, fiind bazată pe presupuneri, care nu au fost confirmate prin nici o probă pertinentă cercetată în ședințele instanței de fond și apel.”* ori, partea vătămată Constantinică Nicolae a declarat și indicat în mod direct că anume inculpatul este persoana care l-a amenințat cu aplicarea violenței, că acesta a recunoscut calul ce aparține lui Cotai Eujeniu, care la data de 25.07.2018 a fost la bazinul acvatic, amplasat în s. Văscăuți r. Florești.

Tot aici, Colegiul reține că, contrar constatării reținute de către instanța de apel, de către ultima nu este efectuată coroborarea dintre: *raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/2-R-832 din 12.09.2018* a cartușului de vânătoare calibrul 16 care este destinat pentru trageri în stare asamblată din armă de vânătoare cu țeava lisă calibrul 16, în urma efectuării împușcături din armă de vânătoare, containerul se deplasează după snopul de alice până la o distanță de 30-40 m. cu *procesul verbal de percheziție din 10.08.2018*, efectuată la prisaca ce aparține cet. Cotai Eujeniu, unde a fost depistat și ridicat un tub de cartuș de vânătoare calibrul 16 și conform aceluiași raport de expertiză balistică acest tub de cartuș este parte componentă a cartușului de vânătoare calibrul 16, cu lovitură centrală, care este confecționat industrial la întreprinderea „Тулский патронный завод” or. Tuia, F. Rusă, din 1988 și este destinat pentru efectuarea de trageri în stare asamblată din armele de vânătoare cu lovitură centrală, cu țeava lisă, calibrul 16, în afară de tuburi de cartuș a fost depistat și ridicat un cartuș de același calibrul 16 care s-a stabilit că este un cartuș de vânătoare calibrul 16, cu lovitură centrală, încărcat cu glonte (de tip „BRENNER”), confecționat industrial la întreprinderea „TAXO” or. Herson R. Ucraina, este destinat pentru efectuarea de trageri din arme de vânătoare cu lovitură centrală cu țeava lisă, calibrul 16.

De asemenea, au fost ignorate declarațiile martorului Sicolischi Vitalie, care a declarat că: *„anterior Cotai Eujeniu la prisacă a venit cu armă.... roțile de la căruță erau din anvelope de la automobil...., arma deținută de către Eujeniu este formată din două țevi și după cum î-și amintește erau poziționate vertical...”*, iar martorul Florea Andrei a declarat că: *” la 25.07.2018, în jurul orei 2230, Cotai Eujeniu a venit la Gheorghe Știrbu acasă. Era cu o trăsură la care era înhămat un cal de culoare sură deschisă.... Ține minte doar că roțile erau de automobil, mai bine zis anvelopele.....După ce a servit, a urcat în coșul trăsurii și s-au pornit spre fosta prisacă a s. XXXXX, r. XXXXX., în momentul când a urcat în trăsură s-a lovit la mână și privind mai atent la obiectul de care s-a lovit, a observat o armă de vânătoare cu două țevi. După cum î-și aduce aminte țevile erau orizontale...”*

Totodată, referitor la probele prezentate și examinate de către instanța de apel, Colegiul reține că în partea descriptivă decizia trebuie să corespundă tuturor cerințelor art. 394 Cod de procedură penală, să cuprindă probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată, argumentându-se motivele admiterii sau respingerii probelor, este necesar nu numai de a indica numele și prenumele părții vătămate și ale martorilor, prin depozițiile cărora, în opinia instanței, sânt confirmate unele sau alte circumstanțe de fapt, dar și *de a expune esența acestor depoziții*, de a argumenta de ce unele probe sânt admise, iar altele respinse.

Însă, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, instanța de apel verificând probele, nu redă integral conținutul acestora în decizie ci doar le invocă, iar declarațiile inculpatului nici nu le invocă și nici nu le redă.

Contrar celor relatate mai sus, la caz, atât prima instanță cât și cea de apel doar au enumerat și descris probele administrate pe întreg procesul penal, fără a le corobora, și s-au pronunțat insuficient de clar asupra admisibilității sau inadmisibilității probelor administrate și cercetate, selectiv reținând conținutul unor probe la formarea concluziilor sale, fără a efectua o analiză amplă, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, în ansamblu prin coroborare lor, ținând cont și de alte aspecte ce rezultă din conținutul ansamblului probator, efectuând o analiză și motivare neconvingătoare a concluziilor sale, deviind astfel de la cerințele prevăzute de art. 384-397 și 414 Cod de procedură penală.

Împrejurările expuse atestă în mod lucid că instanțele de fond și de apel nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii și că recursul ordinar este întemeiat.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond și de apel, constituie erori de drept prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului ordinar declarat, casării totale a deciziei contestate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, și să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit,

d e c i d e:

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Valentina Gavdiuc, casează total decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 18 octombrie 2022, în cauza penală privindu-l pe **Cotai Eujeniu XXXXX** și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia integrală semnată la 27 februarie 2023 și publicată la 30 martie 2023.

Președinte

TOMA Nadejda

Judecători

CATAN Liliana

GUZUN Ion

BOICO Victor

PLĂMĂDEALĂ Ghenadie